

Національний
банк України

Економічний огляд тижня

24 квітня 2020 року

Головне за тиждень

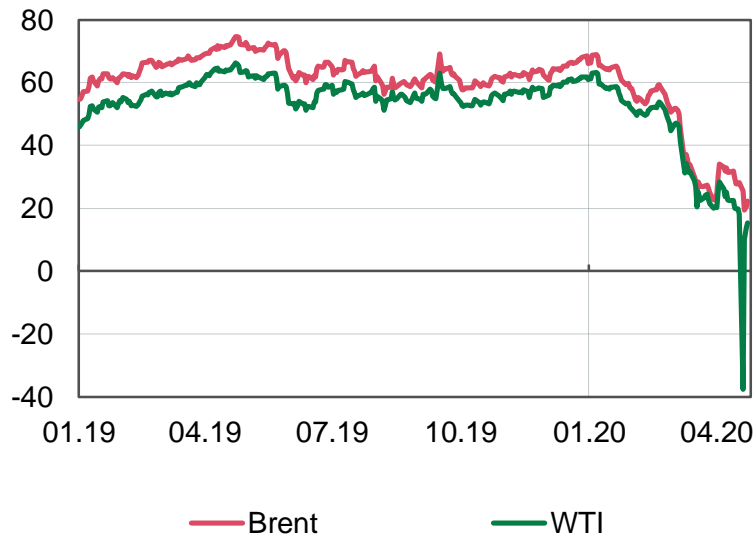
- Головною подією поточного тижня стало рекордне падіння цін на нафту, яке відображало значне скорочення світового попиту на тлі суттєвих накопичених запасів та подальших значних обсягів видобування
- Під впливом слабого попиту знижувалися світові ціни й на інших товарних ринках. Фінансові ринки відреагували падінням, а більшість валют країн – основних торговельних партнерів (ОТП) України знецінилися до долара США
- Натомість коливання обмінного курсу гривні разом із інтересом до нього знизилися до докризових рівнів
- Підвищення попиту на Великодні свята не мало суттєвого впливу на ціни, хоча й загальмувало їх зниження
- Надалі дешевшали лимони, часник та овочі борщового набору. Вперше з часу запровадження карантину практично не змінилися ціни на туалетний папір
- Про суттєве стиснення економічної активності свідчить зниження попиту на електроенергію та обсяги її виробництва
- У міру збільшення тривалості карантинних обмежень підприємства зберігають негативні очікування щодо товарообігу та обсягів виробництва. За останній тиждень погіршилися очікування с/г підприємств, що може відображати вичерпання внутрішніх запасів та несприятливі поточні погодні умови для нового врожаю. Однак дещо поліпшилися очікування імпортерів та підприємств торгівлі
- На ринку праці з'явилися ознаки певної стабілізації, однак на низькому рівні

Зовнішнє середовище

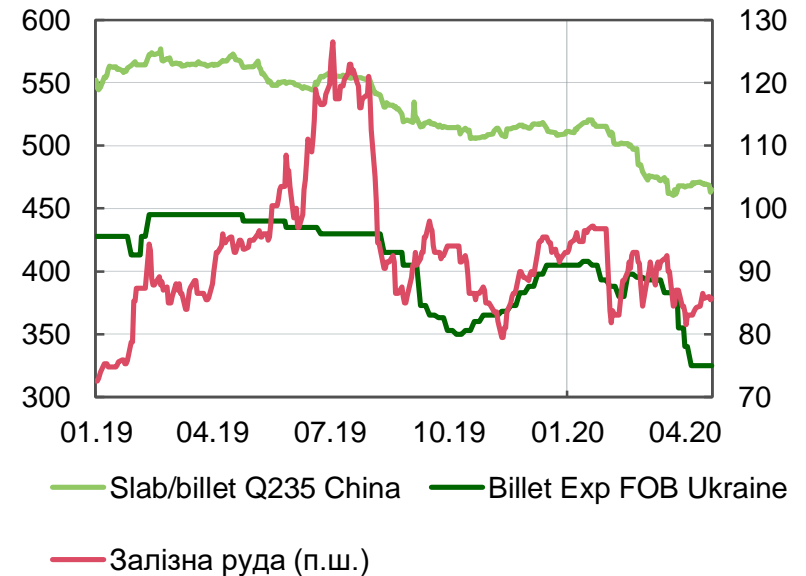
Слабкий попит був визначальним фактором низьких цін на світових товарних ринках

Ф'ючерси на місяць на нафту марок Brent та WTI на світових ринках, дол./бар.

Джерело: ICE, NYMEX, станом на 23.04.2020.

Світові ціни на чорні метали та залізну руду (62%), дол./т

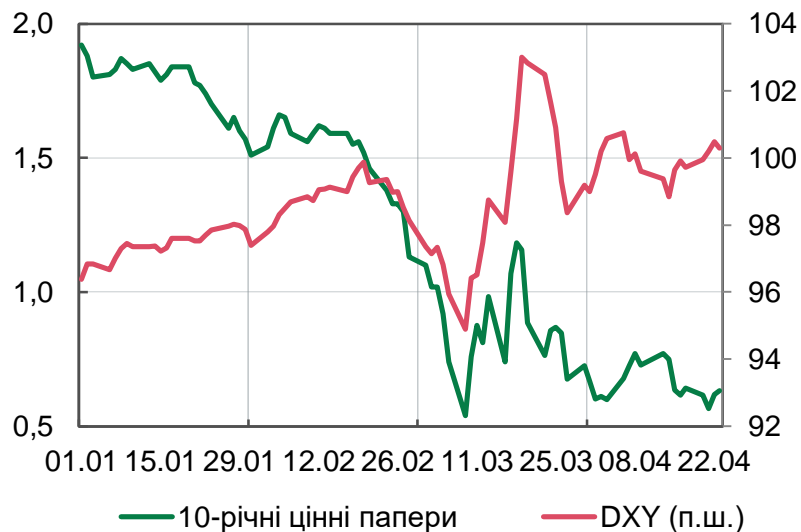

Джерело: Refinitiv, Investing.

- Різке зниження світових цін на нафту відображало глибоке падіння попиту на тлі суттєвих накопичених запасів та подальших значних обсягів видобування нафти США
- Активізація виробництва в Китаї стримувала зниження цін на сталь, яке однак також було суттєвим
- Ціни на залізну руду залишались на порівняно високому рівні через обмежену пропозицію з Австралії та Бразилії унаслідок несприятливих погодних умов

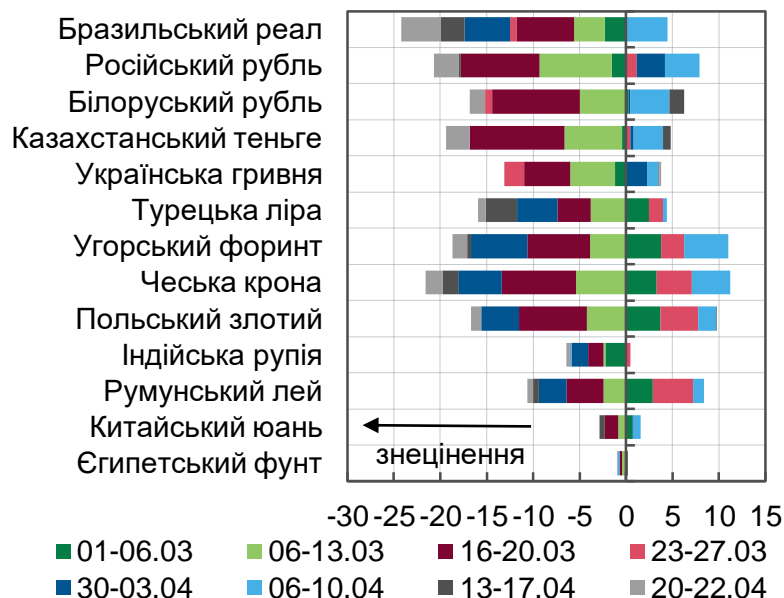
Паніка на світовому ринку нафти посилила попит на безпечні активи

Дохідність 10-річних Казначейських облігацій США та індекс долара США (DXY) у 2020 році

Джерело: Refinitiv, Investing.

Зміна ринкових обмінних курсів окремих валют країн, ринки яких розвиваються, до долара США, %

Джерело: розрахунки НБУ (попередні дані).

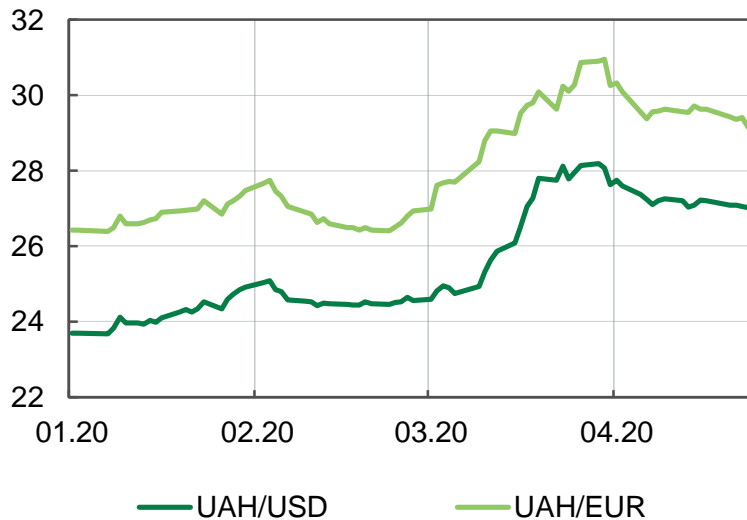
- Стрімке зниження світових цін на нафту зумовило знеціненню валют країн-експортерів нафти
- Зменшення інтересу інвесторів до ризикових активів на світових фінансових ринках тиснуло й на інші валют країн – ОТП України в бік послаблення

Обмінні курси

На відміну від інших валют коливання обмінного курсу гривні разом із інтересом до нього знизилися до докризових рівнів

Офіційний курс гривні до іноземних валют, станом на 24.04.2020

Волатильність обмінного курсу та популярність пошукового запиту "курс", станом на 24.04.2020

* Стандартне відхилення зміни обмінного курсу у річному вимірі.

Джерело: розрахунки НБУ, Google Trends.

Джерело: НБУ.

Споживчі ціни в Україні

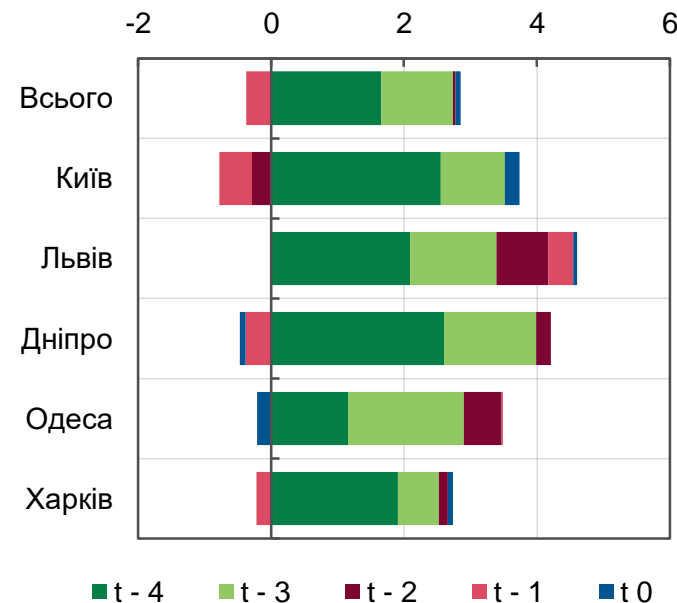
Великодні свята практично не спричинили зростання цін на продукти харчування - за тиждень вони майже не змінилися

Індекси цін, %

	Bара*	w/w**				m/m**			
		t-3	t-2	t-1	t0	t-3	t-2	t-1	t0
Продукти харчування та безалкогольні напої	43.1	1.1	0.0	-0.4	0.1	4.2	4.0	3.1	2.0
Хліб	3.4	0.7	-0.1	-0.5	0.1	2.7	2.9	2.2	1.9
Макаронні вироби	1.0	1.4	0.9	-0.7	0.8	3.9	3.6	4.4	3.9
Кондитерські вироби з борошна	1.9	0.6	0.2	0.0	-0.1	1.9	1.4	1.1	0.6
Борошно та крупи	1.9	2.8	0.3	-0.4	-0.1	12.1	10.0	9.0	4.9
М'ясо та м'ясопродукти	10.1	1.3	0.1	-1.3	0.3	4.4	4.4	2.1	1.9
Яловичина	0.6	0.9	0.0	0.2	0.1	4.2	4.7	3.2	3.2
Свинина	3.4	2.1	0.0	-2.1	0.8	6.8	8.2	4.3	3.7
М'ясо свійської птиці	2.5	0.5	0.4	-4.0	-0.9	2.1	2.3	-0.5	-1.2
М'ясопродукти	3.6	1.2	-0.1	0.6	0.3	3.2	2.6	2.1	2.2
Риба та продукти з риби	2.4	1.2	0.7	1.1	0.1	3.2	3.5	3.2	2.8
Молочні продукти	5.4	1.1	0.4	-0.3	0.0	2.0	1.9	1.1	0.7
Молоко	1.8	1.3	0.3	-0.8	-0.2	2.7	2.9	1.7	0.8
Кисломолочна продукція	1.4	0.7	-0.3	-0.2	0.0	1.9	1.2	0.7	0.3
Сир і м'який сир (творог)	2.2	1.2	1.0	0.1	0.1	1.5	1.8	1.5	1.2
Яйця	0.6	1.1	0.9	1.3	0.8	-0.3	2.3	2.2	5.0
Олія та жири	3.9	1.5	0.5	-1.1	-0.1	2.5	2.7	1.5	0.7
Фрукти	2.0	1.4	0.3	0.2	-0.9	12.0	11.9	11.1	6.1
Овочі	3.9	0.1	-2.5	0.4	0.3	7.4	6.0	6.1	1.7
Цукор	0.8	0.7	0.1	-0.2	-0.1	4.1	3.5	1.6	1.9
Мед	0.3	0.7	0.1	1.7	0.3	2.2	1.2	1.6	2.2
Шоколадні вироби	1.3	1.0	0.3	-0.5	-0.2	3.7	2.8	1.3	0.9
Кондитерські вироби з цукру	0.4	0.6	0.0	-0.3	0.2	2.8	2.6	2.4	2.0
Інші продукти харчування	1.0	0.9	0.0	-0.4	-0.1	2.5	1.8	1.1	0.6
Безалкогольні напої	2.4	0.9	0.3	0.1	0.2	2.6	2.0	1.5	1.4
Алкогольні напої	4.9	0.3	-0.4	-0.5	-0.3	1.4	0.4	-0.6	-1.3
Тютюнові вироби	4.2	1.1	0.3	0.5	0.3	3.0	3.5	1.9	1.9
Побутова техніка	0.7	1.0	0.0	-0.6	0.0	4.0	3.3	2.7	2.4
Товари та послуги для щоденної підтримки будинку	0.9	2.0	1.6	1.7	-1.4	9.1	7.5	4.0	0.6
Товари для особистого догляду	1.3	1.5	1.6	0.5	0.0	5.2	5.7	3.5	2.0
Інші промислові товари	0.8	0.9	-0.2	0.1	0.0	2.9	2.3	1.9	0.8

* Динамічна вага, t0 – з 17 по 23 квітня, t-1 – з 10 по 16 квітня, t-2 – з 3 по 10 квітня, t-3 – з 27 березня по 2 квітня; для місячних порівнянь використано такі самі тижні лютого/березня. ** w/w – зміна до попереднього тижня, m/m – до відповідного тижня попереднього місяця

Потижнева зміна цін на продукти харчування в окремих містах України з початку карантину, %

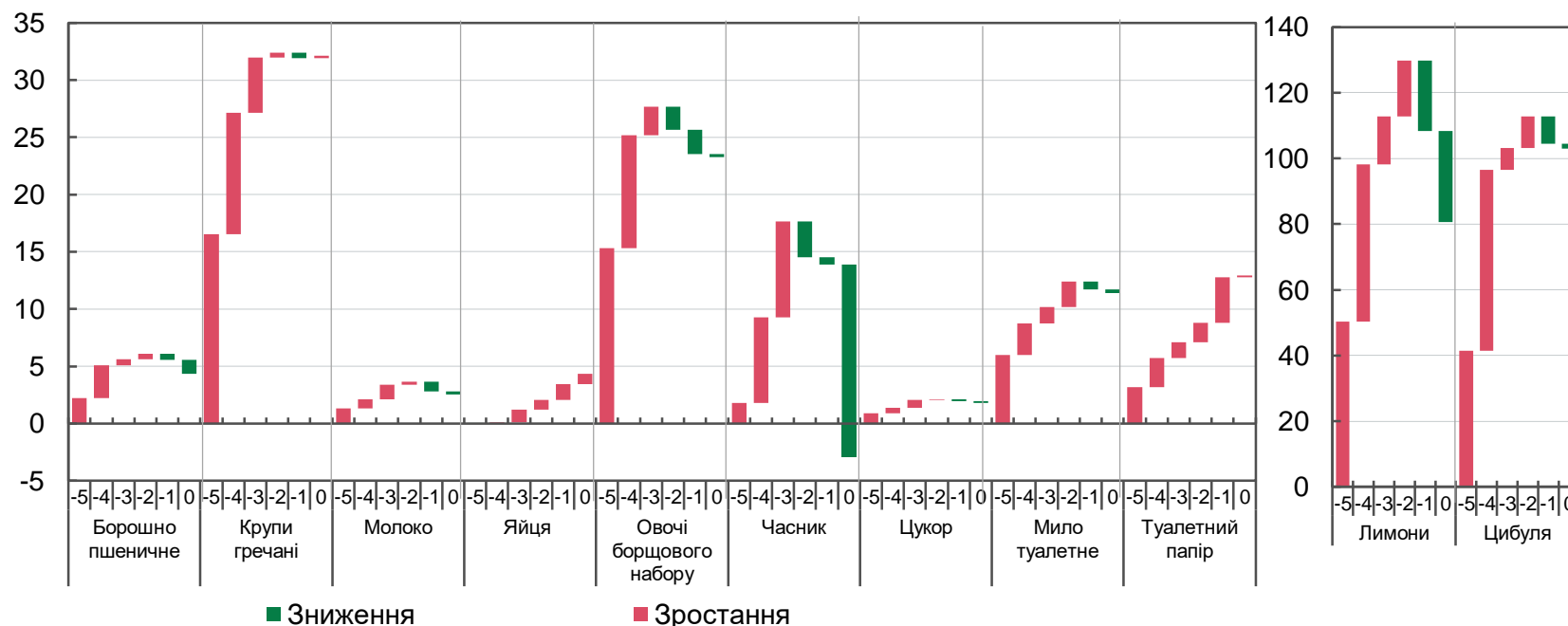

Джерело: дані онлайн-супермаркетів.

Джерело: дані онлайн-супермаркетів.

Проте підвищення попиту на тлі Великодніх свят пригальмувало зниження цін на окремі товари

Потижнева динаміка цін на окремі товари з початку запровадження карантину*, %

* Тижень 0 – з 17 по 23 квітня, -1 – з 10 по 16 квітня, -2 – з 3 по 10 квітня, -3 – з 27 березня по 2 квітня, -4 – з 20 по 27 березня, -5 – з 13 по 19 березня.
Джерело: онлайн-супермаркети.

- Про незначний вплив Великодніх свят свідчили й помірні темпи зростання цін на яйця
- Третій тиждень поспіль тривало зниження цін на овочі борщового набору, хоча для квітня більш характерне подорожчання цих овочів
- Надалі знижувалися ціни на лимони та часник
- Вперше з початку карантину не змінилися ціни на туалетний папір

Ціни на ліки та паливо поступово знижуються, натомість дещо зросла вартість доставки страв з ресторанів

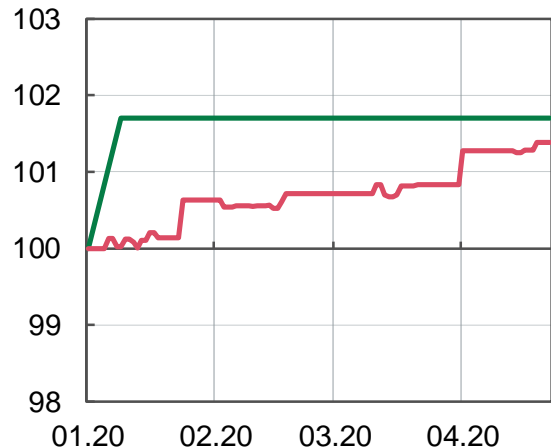
Зміна цін на ліки, %

■ Ліки проти респіраторних захворювань
 ■ Ліки проти серцево-судинних захворювань

Джерело: e-apteka.com.ua.

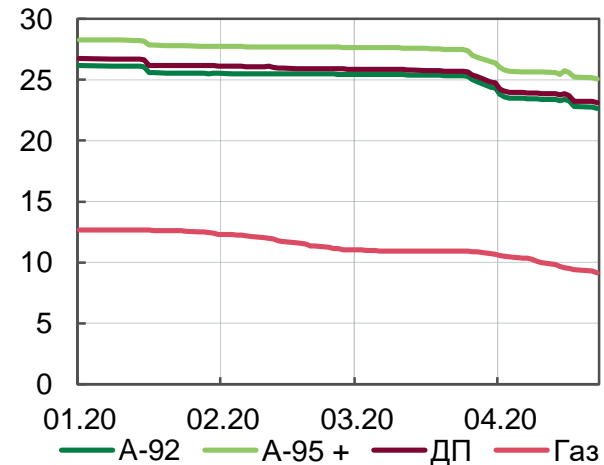
Індекси цін на послуги доставки із закладів громадського харчування, 01.01.20 = 100

— McDonalds
 — Restaurants & Cafes

Джерело: Glovo.

Ціни на паливо, грн/л

Джерело: minfin.com.ua.

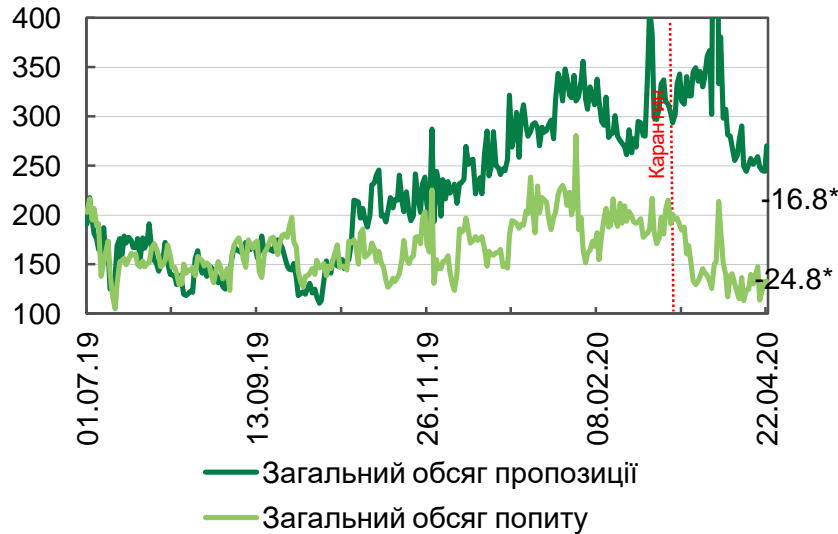
- Протягом останніх трьох тижнів ціни на ліки знижувалися, що може пояснюватися посиленням гривні
- Вартість доставки із закладів громадського харчування дещо зросла, що може відображати певне збільшення попиту на Великодні свята
- Триває поступове зниження цін на паливо під впливом низьких світових цін

Випереджаючі показники економічної активності

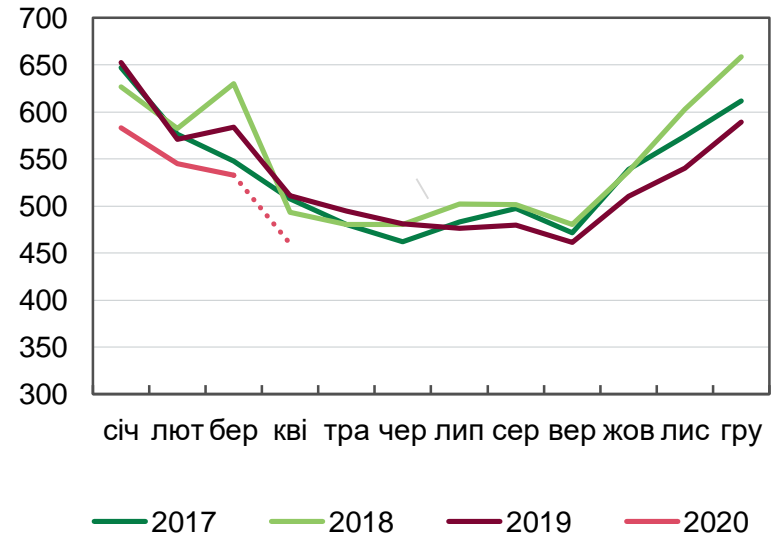
Про суттєве стиснення економічної активності свідчить зниження попиту на електроенергію та її виробництва

Обсяги попиту-пропозиції електроенергії на РДН/ВДР, тис МВт

* % м/м (в середньому за 22 дні квітня порівняно з 22 днями березня).
Джерело: ДП "Оператор ринку".

Виробництво електроенергії, тис МВт

* Пунктирні лінії відображають оцінки НБУ за щоденними даними НЕК "Укренерго" (дані за 22 дні квітня екстрапольовано на весь місяць).
Джерело: НЕК "Укренерго".

Економічна активність: опитування підприємств*

період опитування – 21.04-22.04

"Як, за вашими очікуваннями, зміняться показники діяльності вашого підприємства за наступні 4 тижні порівняно з попередніми 4 тижнями"

отримано 98 відповідей, з них

17% - підприємства с/х

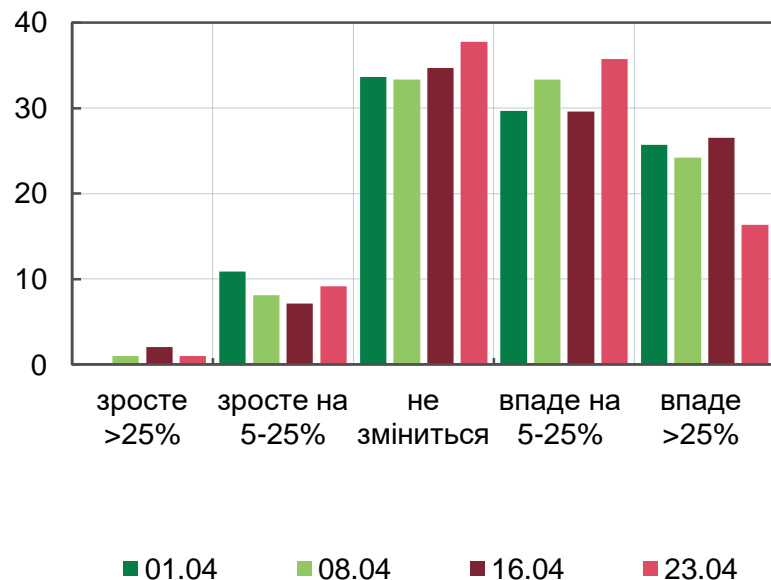
36% - підприємства переробної промисловості

43% - підприємства оптової та роздрібної торгівлі

* позачергове опитування керівників великих та середніх підприємств, проведене НБУ

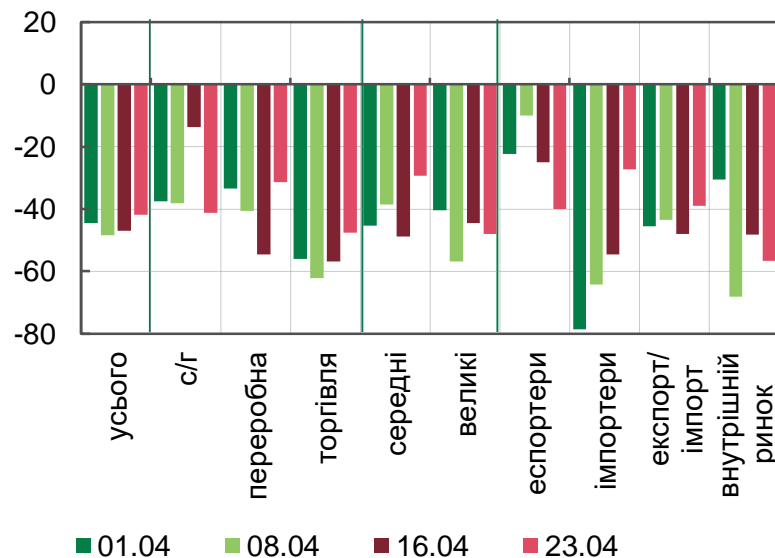
Підприємства продовжують очікувати зниження товарообігу чи обсягів виробництва

Очікування щодо обсягів продажів, % відповідей

Джерело: НБУ.

Простий баланс очікувань* щодо обсягів продажів/виробництва

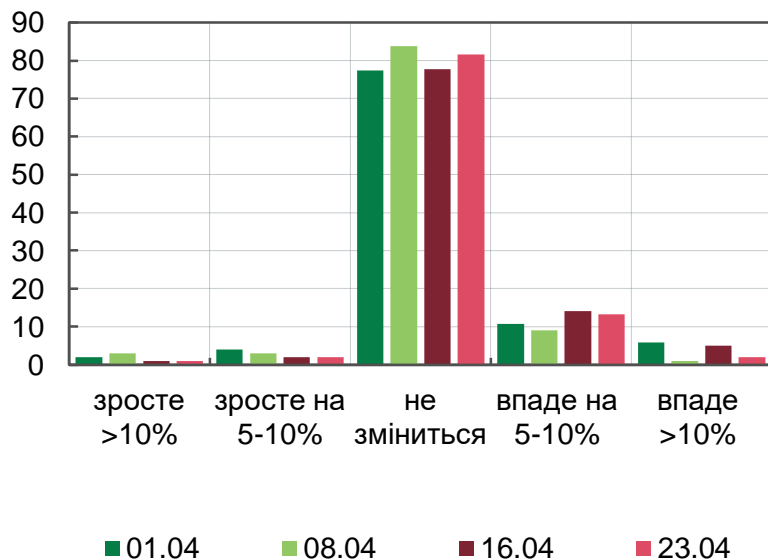
Джерело: НБУ.

- За останній тиждень очікування незначно поліпшилися за рахунок зростання часток тих, хто очікує незмінність або помірне нарощення обсягів виробництва
- Поліпшили очікування підприємства переробної промисловості, торгівлі та імпортери
- Натомість погіршили очікування с/г підприємства та експортери, що може пояснюватися вичерпанням запасів та несприятливими поточними погодними умовами

* Різниця між часткою відповідей тих, хто відповів обсяги знизяться, і тих, хто відповів, що обсяги зростуть

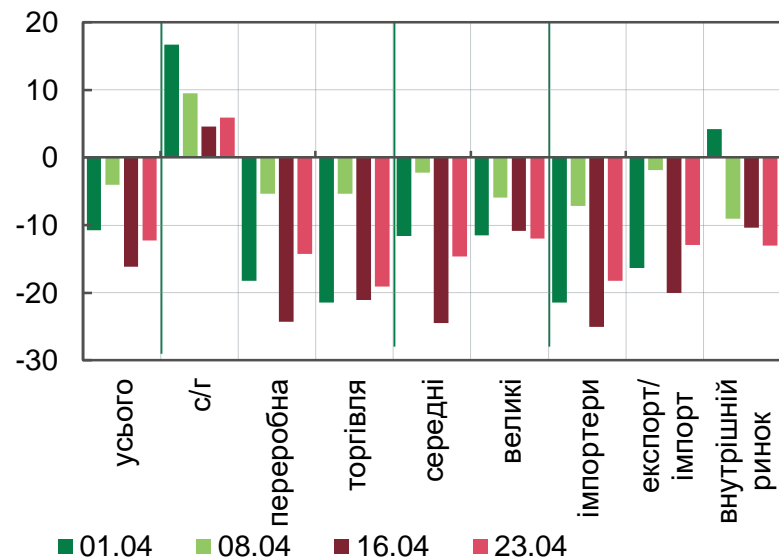
На тлі продовження карантину очікування щодо зайнятості залишаються негативними

Очікування щодо кількості працівників, %
відповідей

Джерело: НБУ.

Простий баланс очікувань* щодо зміни кількості працівників

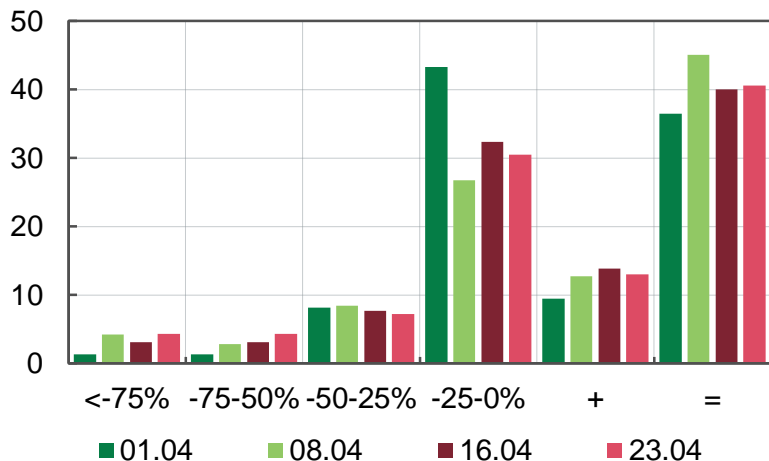
Джерело: НБУ.

- Хоча частка підприємств, які відповіли, що змін у кількості працівників не очікується, зросла до 82%, у коментарях підприємства зазначають, що частину працівників відправляють у відпустки за свій рахунок
- Усі види діяльності поліпшили очікування, крім тих, хто працює на внутрішньому ринку. Це переважно відповідає очікуванням підприємств щодо обсягів реалізації

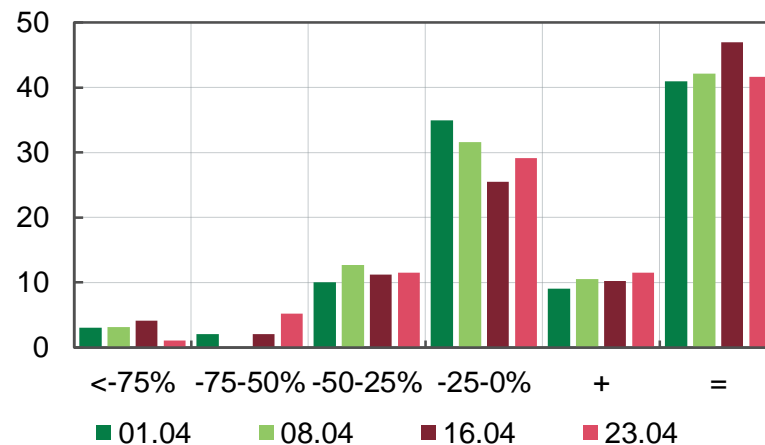
* Різниця між часткою відповідей тих, хто відповів обсяги знизиться, і тих, хто відповів, що обсяги зростуть

У більшості підприємств не виникає проблем із запасами, але очікування щодо внутрішніх запасів погіршуються у с/г підприємств

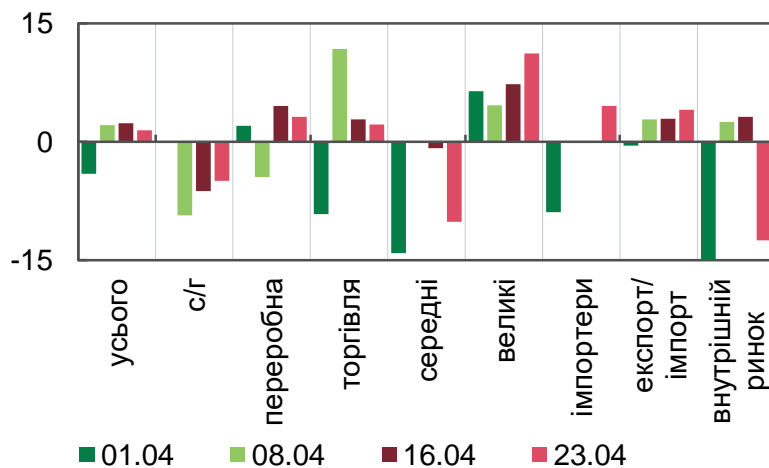
Розподіл очікувань щодо зміни запасів імпортованих товарів, %

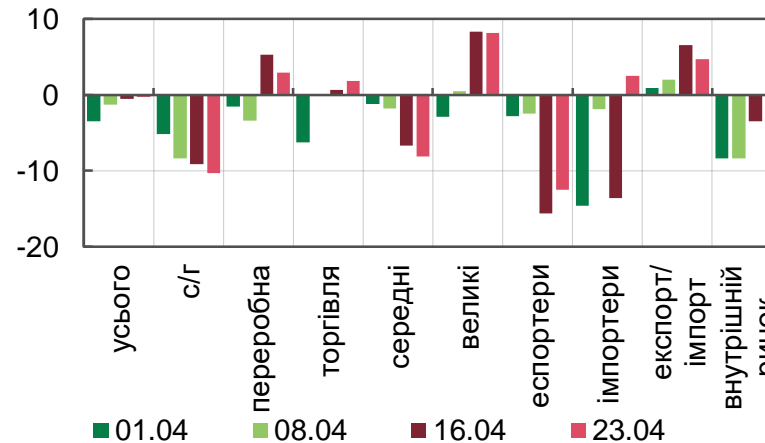
Розподіл очікувань щодо зміни запасів українських товарів, %

Зважений баланс очікувань* щодо зміни запасів імпортованих товарів

Зважений баланс очікувань* щодо зміни запасів українських товарів

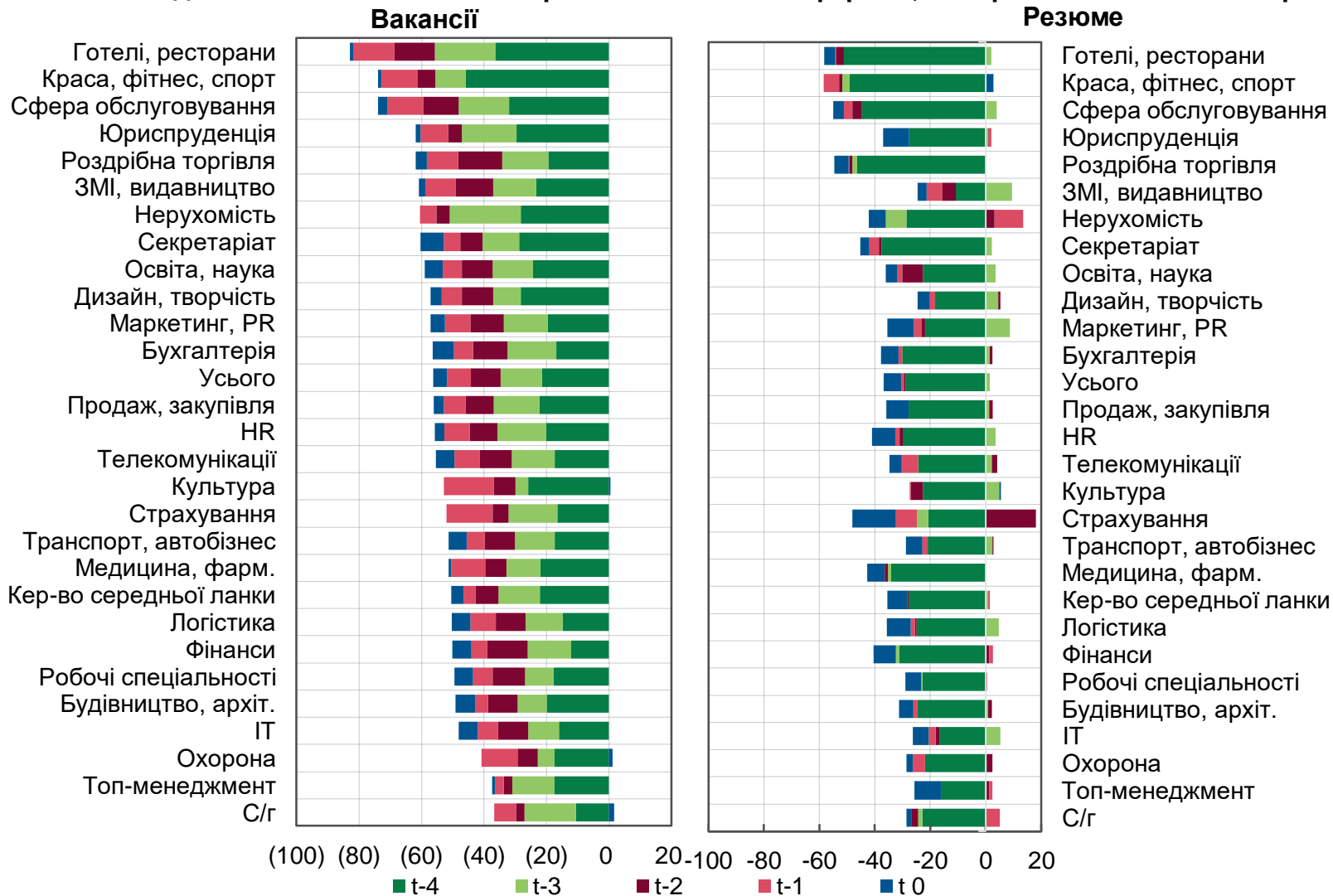

Ринок праці

Після стрімкого зниження нових вакансій та резюме у перші тижні карантину показники стабілізувалися на низькому рівні

Потижнева динаміка нових вакансій та резюме work.ua за сферами, % порівняно з початком карантину*

* За тиждень t0 узято поточний тиждень з t-1, t-2 і т.д. відображають попередні тижні.

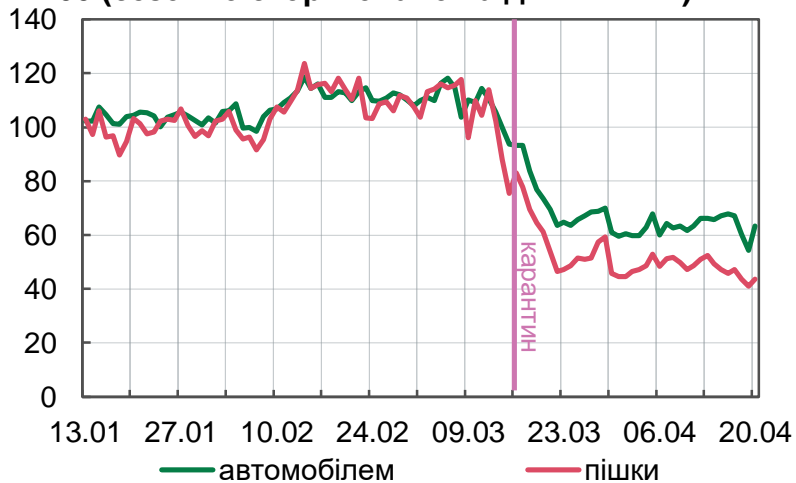
Джерело: work.ua, розрахунки НБУ

Активність населення

Переміщення українців із запровадженням карантину суттєво знизилися

Тренди переміщення населення в Україні*, 13.01.20 = 100 (сезонно скориговано на дні тижня**)

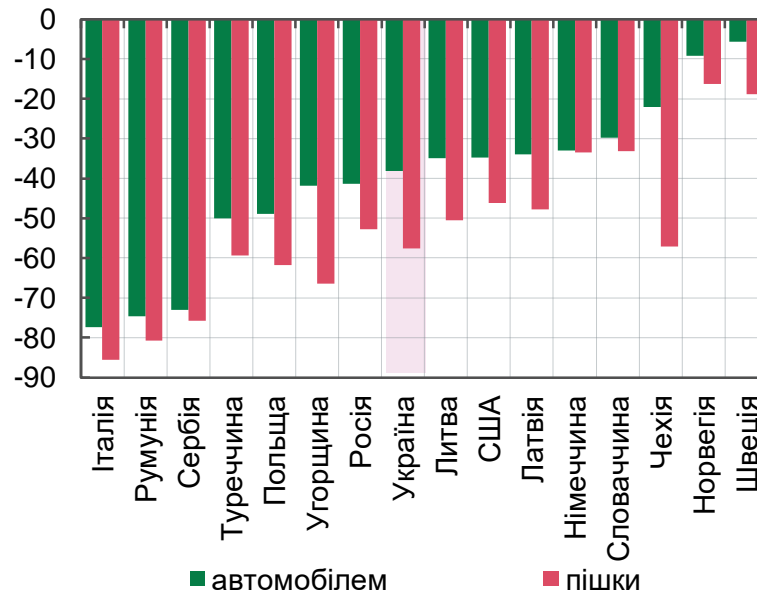

* Зміна кількості запитів на побудову маршруту на пристроях iOS з 13 січня 2020 року. За даними marketer.ua, частка iOS смартфонів в Україні в 2019 році становила 20.7%, проте реальне використання Apple Maps може бути нижчим.

** Примітка від Apple: "Ефекти дня тижня важливі для нормалізації при використанні цих даних".

Джерело: apple.com, розрахунки НБУ.

Зміна обсягів переміщень населення* (20.04.20 порівняно з 13.01.20), %

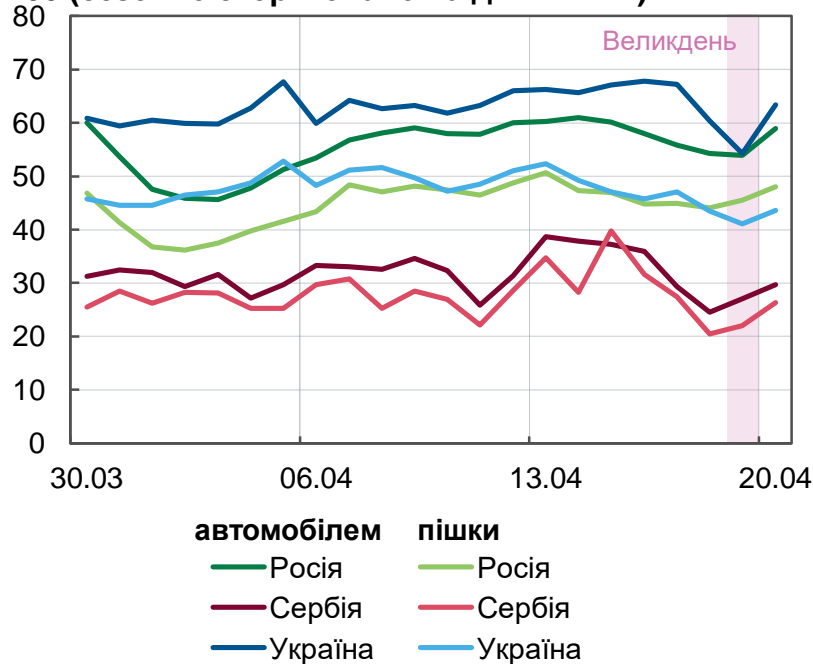
* Примітка від Apple: "У багатьох країнах та регіонах відносний обсяг переміщень збільшився з 13 січня, що відповідає нормальному, сезонному використанню Apple Maps".

Джерело: apple.com.

- З моменту введення карантинних заходів обсяги переміщень населення в Україні зменшилися приблизно вдвічі, що може свідчити й про послаблення економічної активності
- Таке зниження є середнім порівняно з іншими країнами – більше, ніж у США та Балтійських країнах, менше, ніж у сусідніх Румунії та Польщі

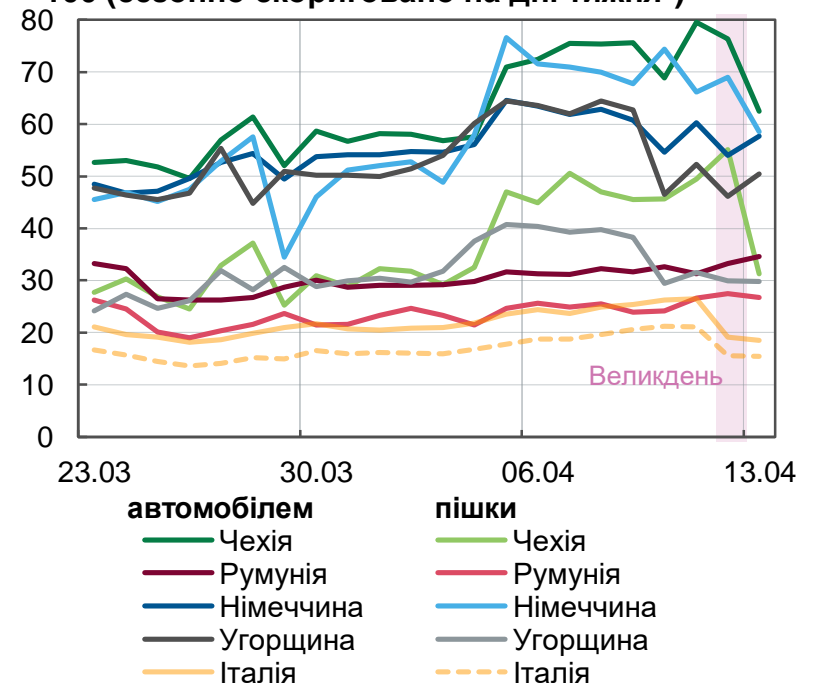
Українці переважно відповідально поставилися до карантинних обмежень на Великдень

Тренди переміщення в країнах, що святкують Великдень за Юліанським календарем, 13.01.20 = 100 (сезонно скориговано на дні тижня*)

* Примітка від Apple: "Ефекти дня тижня важливі для нормалізації при використанні цих даних".
Джерело: apple.com, розрахунки НБУ.

Тренди переміщення в країнах, що святкують Великдень за Григоріанським календарем, 13.01.20 = 100 (сезонно скориговано на дні тижня*)

* Примітка від Apple: "Ефекти дня тижня важливі для нормалізації при використанні цих даних".
Джерело: apple.com, розрахунки НБУ.